07/08/2023

Patriarhul Daniel: Schimbarea la Faţă a Domnului este icoana profetică a Bisericii

Image not found or type unknown

„Schimbarea la Faţă a Domnului este icoana profetică a Bisericii întregi, pentru că aici vedem cum Hristos Domnul adună prin harul Său, prin lumina Evangheliei şi a sfintelor taine, prorocii şi apostolii şi pe toţi cei care cred în El”, a afirmat duminică Patriarhul Daniel la hramul istoric al Mănăstirii Cernica.

”Schimbarea la Faţă a Domnului nu este o schimbare doar la faţă
În cuvântul rostit la finalul Sfintei Liturghii, Preafericirea Sa a explicat de ce Schimbarea la Faţă a Domnului este o schimbare a întregului Său corp.

„Această schimbare la faţă sau transfigurare nu este doar Schimbarea la Faţă a Domnului, ci a întregului corp şi a veşmintelor sau hainelor cu care era era îmbrăcat, doar că numele tradiţional al sărbătorii este în limba română Schimbarea la Faţă”.

În limba greacă, metamorfosis, iar în limba latină, transfiguratio. Cei doi termeni arată că „nu se schimbă doar faţa, ci întreaga înfăţişare a Feţei şi Trupului Domnului. Aceasta arată că slava dumnezeirii Sale se arată dinlăuntrul Său trecând prin trupul şi hainele Sale. Nu este o lumină venită din exterior, de la soare, ci este slava veşnică a dumnezeirii Mântuitorului Iisus Hristos care se arată prin materia trupului şi a hainelor Sale”.

„Prin Schimbare la Faţă vedem, de fapt, mărturisirea dumnezeirii lui Hristos. De ce s-a schimbat la faţă cu puţin timp înainte de pătimirile, moartea şi învierea Sa? Ca să arate ucenicilor că atunci când Îl vor vedea desfigurat pe cruce din cauza durerii, să-şi aducă aminte că El este Domnul slavei, cel transfigurat, şi să se întărească în credința că pătimirea Sa este de bunăvoie. De bunăvoie a mers spre pătimire spre suferința crucii și a trecut prin moarte și a ajuns la Înviere. Schimbarea la Față, în care Hristos Domnul își arată slava dumnezeirii Sale, este o anticipare, o arătare înainte a slavei Învierii lui Hristos. De aceea, ea are rol pregătitor pentru ucenici, ca să nu se întristeze peste măsură, pentru că Cel Care va suferi moarte pe cruce va învia din morți”.

Moise şi Ilie

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a amintit că evangheliile consemnează apariţia lui Moise şi Ilie la momentul Schimbării la Faţă a Domnului.

„La Schimbarea la Faţă, spun sfintele evanghelii, Mântuitorul Iisus Hristos la un moment dat apare împreună Moise şi Ilie, pentru că ambii şi-au dorit să vadă faţa lui Dumnezeu, să-L vadă faţă către faţă”.

„Acum vedem că și Moise, și Ilie, pe Muntele Tabor, vorbesc cu Iisus Hristos față către față, pentru că în Vechiul Testament Hristos încă nu luase chip de om. Dar după ce S-a întrupat și a devenit om din iubire pentru oameni și pentru mântuirea lor, ei au putut vedea fața lui Dumnezeu prin fața umană preaslăvită a lui Iisus Hristos. Iată cum dorința lor de a vedea fața lui Dumnezeu a fost doar amânată. Nu au putut să vadă nici Moise și nici Ilie fața lui Dumnezeu, dar acum, pe Muntele Tabor, vorbesc față către față cu Mântuitorul Iisus Hristos”.

„Despre ce vorbesc? Sfânta Evanghelie după Luca ne spune că vorbeau despre pătimirea Sa și despre cele ce se vor întâmpla cu El în Ierusalim. Vorbeau despre Pătimirea Sa şi aceasta arată că Mântuitorul Iisus Hristos unește în slava Sa pe toți prorocii și pe toți drepții Vechiului Testament. Iar faptul că era și cu trei apostoli, El ne arată aici chipul Bisericii Sale, care este adunarea în slava și bucuria Preasfintei Treimi a proorocilor, a drepților și a apostolilor, așa după cum ne spune Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Efeseni 2:20”.

Lumina taborică, mişcarea isihastă şi rugăciunea inimii

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a evidenţiat legătura dintre sărbătoarea de astăzi şi mişcarea isihastă, implicit, rugăciunea inimii.

„Schimbarea la Faţă a Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos arată că Legea a trecut, proorociile s-au împlinit în Iisus Hristos, pentru că Legea era călăuză sau pedagog către Hristos şi proorociile profeţilor din Vechiul Testament erau pregătiri pentru venirea lui Hristos. Deci, a trecut umbra Legii şi umbra proorocilor şi a venit Însăşi Lumina cea veşnică, Iisus Hristos. Lumina aceasta veșnică a slavei Schimbării la Față nu este lumină naturală, creată, ci lumină necreată, lumină neapusă. Este lumina slavei Preasfintei Treimi. Şi aceasta se dăruiește oamenilor care se roagă mult, se curățesc de păcate prin pocăință și se îmbogățesc în fapte ale iubirii smerite și milostive”.

„Acea categorie de sfinți din Biserică, mult rugătoare, se numește ceata sfinților cuvioși isihaști, ceata rugătorilor care caută pacea lui Dumnezeu și liniștea sufletului în rugăciune. De aceea, începând cu secolul al 14-lea, la Bizanț și în

Muntele Athos, și apoi în Balcani, se dezvoltă puternic mișcarea aceasta a rugăciunii neîncetate sau rugăciunii inimii: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!”.

„Zicând des această rugăciune, sfinții isihaști s-au învrednicit prin mila lui Dumnezeu să preguste încă din viața aceasta pământească bucuria și frumusețea slavei Taborului pe care au văzut-o și Apostolii Petru, Iacob și Ioan. Această lumină sfântă este împlinirea unei făgăduinţe pe care Mântuitorul Iisus Hristos o face în Fericirile din Predica de pe munte şi anume, Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. De aceea, părinţii din pustia Egiptului spun că scopul vieţii creştine este curăţirea inimii şi vederea harului dumnezeiesc a luminii celei nevăzute cu ochiul obişnuit”.

Mănăstirea Cernica, parte din mănăstirile isihaste
În secolul al 14-lea, mișcarea isihastă s-a extins în Bulgaria, Serbia și în Țările Române, a menţionat Părintele Patriarh.

„Această mișcare a reapărut și s-a întărit în secolul al 18-lea prin mișcarea isihastă de la Neamț, din Moldova, unde în jurul Sfântului Paisie de la Neamț au apărut o mulțime de rugători isihaști călugări din mai multe țări”.

„Mănăstirea Cernica a făcut parte dintre mănăstirile isihaste, pururea rugătoare prin rugăciunea neîncetată a inimii sau a coborârii minții în inimă. Aceasta explică de ce sărbătoarea Schimbării la Față a fost dată ca hram acestei biserici de Sfântul Calinic de la Cernica, pentru că el însuși a fost un isihast, un rugător neîncetat și făcător de minuni”.

Simbolismul celor trei colibe
Referitor la cele trei colibe – una pentru Iisus, alta pentru Moise și a treia pentru Ilie – despre care se vorbeşte în textul Evangheliei de la Schimbarea la Faţă, Patriarhul Daniel a afirmat că „unii părinţi ai Bisericii au văzut cele trei părţi importante ale unei biserici ortodoxe: pronaosul, care simboliza coliba lui Moise, a Vechiului Testament; naosul, biserica în pelerinaj sau procesiune; altarul, care Îl simbolizează pe Hristos, Împărăţia Cerurilor”.

„Noi, având aceste trei trepte de înaintare spre Împărăţia Cerurilor, pronaosul care este pregătire, naosul care este înaintare spre Împărăţia Cerurilor, şi altarul, care este pregustare a Împărăţiei Cerurilor, ne simţim asemenea Sfântului Petru pe Muntele Tabor, când a zis: bine este să fim noi aici!. Şi atunci mai mult sentimental el a zis să facem trei colibe”.

În încheierea cuvântului său, Patriarhul României a mai precizat că „în Schimbarea

la Faţă avem icoana luminoasă a fiecărei biserici, fie biserică de mănăstire, fie de mir sau de parohie”.

„Să ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos să ne dăruiască şi nouă să strălucească şi nouă păcătoşilor lumina sa pururea fiitoare”, a spus Preafericirea Sa.

Patriarhul Daniel a fost tuns în monahism la vârsta de 36 de ani. Astăzi, se află la alii, aici.

BASILICA.RO

BASILICA.RO

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro